

Helena Söderberg
010-473 55 43
Fredrik Malmberg
010-473 50 00

Till
Socialdepartementet

Svar på remiss gällande Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen (SOU 2018:88)

Generella synpunkter

Specialpedagogiska skolmyndigheten vill lyfta fram vikten av att lagstiftningen och de insatser som följer av den utgår från ett rättighetsperspektiv där FN:s konvention om barnets rättigheter och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning beaktas. Barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning som har rätt till insatser behöver göras delaktiga under utredningen och i utformningen av insatserna för att få sina rättigheter tillgodosedda.

Insatserna i LSS behöver utgå från ett helhets- och hälsofrämjande perspektiv för att varje barn, ungdom eller vuxen person med funktionsnedsättning ska kunna leva, lära och utvecklas på likvärdiga villkor som människor utan funktionsnedsättning. Rätten till insatser enligt LSS bidrar bland annat till målgruppens självständighet, autonomi och egenvärde och påverkar deras hela livssituation och förutsättningar att få en likvärdig utbildning.

Specialpedagogiska skolmyndigheten ser vidare ett behov av att de begrepp i författningsförslaget som kan betraktas som otydliga och otidsenliga ses över; däribland begreppen ”utvecklingsstörning”, ”begåvningsmässig funktionsnedsättning” och ”möjlighet att leva som andra”. Specialpedagogiska skolmyndigheten noterar att Utredningen om elevers möjligheter att nå kunskapskraven (U 2017:07) har fått ett tilläggsdirektiv som bland annat innebär ett uppdrag att se över benämningarna i skollagen och överväga om begreppet utvecklingsstörning bör ersättas med en mer tidsenlig benämning (Dir. 2020:18).

Bedömning 3.4.7 Mål, inriktning och syfte

Specialpedagogiska skolmyndigheten delar bedömningen. Specialpedagogiska skolmyndigheten anser dock att bestämmelserna om mål och inriktning även ska ha sin grund i FN:s konvention om barnets rättigheter.

Bedömning 6.2.2 Barn med funktionsnedsättning och deras familjer behöver ett mer flexibelt och samordnat stöd

Specialpedagogiska skolmyndigheten delar bedömningen. Specialpedagogiska skolmyndigheten vill särskilt betona vikten av att barn och unga med funktionsnedsättning ska få delta i fritidsaktiviteter på lika villkor som andra barn.

Verksamheten i fritidshemmet behöver fungera som en brygga till kultur- och föreningslivet för att ge barn och unga med funktionsnedsättning förutsättningar att delta i fritidsaktiviteter. Specialpedagogiska skolmyndigheten noterar att utredningen Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg, SOU 2020:34, föreslår att elever inom ramen för fritidshemmets verksamhet ska få möjlighet att ta del av det lokala förenings-, kultur och friluftslivet.

Bedömning 6.4.4 Korttidstillsyn före och efter skoldagen samt under lov bör omfattas av skollagen och frågan bör ingå vid en framtida översyn av skollagen

Specialpedagogiska skolmyndigheten delar bedömningen. Specialpedagogiska skolmyndigheten anser att korttidstillsyn före och efter skoldagen bör styras av läroplanen för fritidshemmet.

Specialpedagogiska skolmyndigheten ser att det vore lämpligt att denna fråga behandlas i samband med de nu aktuella förslagen om ändringar i 14 kap. skollagen som lämnas i utredningen Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg, SOU 2020:34.

Förslag 6.4.4 Korttidstillsyn för skolungdom utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov ska benämnas förlängd utbildning i fritidshem

Specialpedagogiska skolmyndigheten tillstyrker förslaget.

Bedömning 6.5.6 Korttidsvistelse utanför det egna hemmet är en ändamålsenlig insats

Specialpedagogiska skolmyndigheten delar bedömningen. Specialpedagogiska skolmyndigheten vill peka på vikten av att personen som insatsen avser ska få komma till tals avseende upplägget av insatsen.

Bedömning 6.6.4 Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar är en ändamålsenlig insats

Specialpedagogiska skolmyndigheten delar bedömningen. Specialpedagogiska bedömer att den del av insatsen som avser boende för ungdomar som går i skolan på annan ort möjliggör för ungdomar att söka till gymnasieskolor med fler

inriktningar utanför den egna hemkommunen vilket ökar möjligheterna för ungdomarna att få en likvärdig skolgång oavsett funktionsförmåga.

Förslag 7.3.5 Biträde av kontaktperson ska kunna ske genom en gruppaktivitet

Specialpedagogiska skolmyndigheten tillstyrker förslaget.

Förslag 14.6 Ett barnrättsperspektiv i lagen

Specialpedagogiska skolmyndigheten tillstyrker förslaget. Specialpedagogiska skolmyndigheten vill framhålla att den som utreder barnets bästa behöver kunna kommunicera med barnet utifrån barnets språkliga förutsättningar. Den eller de som utreder barnets bästa ska även ha den kunskap som behövs för att kunna möta barnet och anpassa den information som ges utifrån barnets individuella förutsättningar.

Sakkunniga har i detta ärende varit Emelie Cramér Wolrath, Christina Gärdin, Lena Hammar, Eva Klubb Degsell, Liselott Ljunggren, Viktor Söderqvist, Agneta Wikström och Maude Wildow. Föredragande har varit Helena Söderberg.

För Specialpedagogiska skolmyndigheten

Fredrik

Malmberg

Fredrik Malmberg

Elektroniskt undertecknad
av Fredrik Malmberg
Datum: 2020.11.11
13:38:27 +01'00'

Generaldirektör